

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders legt de “Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater” ter vaststelling voor aan de raad. Afkoppelen is het scheiden van schoon hemelwater en vuil afvalwater. Door deze scheiding wordt minder schoon water naar de zuiveringsinstallaties afgevoerd en zo het rioolstelsel ontlast. Samen met het Waterschap is er een stimuleringsregeling ontwikkeld waarmee waarvan inwoners en bedrijven vanaf 1 juli 2019 een tegemoetkoming in de kosten kunnen krijgen. Voor het afkoppelen wordt een bedrag van € 9,00 per m² verhard oppervlak ter beschikking gesteld met een ondergrens van 200m². Met het afkoppelen van deze private verhardingen wordt de kans op wateroverlast verminderd, wordt het oppervlaktewater schoner, wordt er minder water getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie en wordt het natuurlijk grondwatersysteem hersteld. Het afkoppelen van verharde oppervlakken en het ontstenen en vervolgens vergroenen van verhardingen op particuliere terreinen levert tevens een positieve bijdrage aan het tegengaan van hittestress en leidt tot een verbetering van de leefomgeving en biodiversiteit.

Beslispunten

1. Akkoord te gaan met het ontwerp raadsvoorstel aangaande de ‘Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater’;
2. Het ontwerp raadsvoorstel te agenderen voor de raadsronde van 16-04-2019.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 2 april 2019:
Conform.

1. Aanleiding

Op 17 april 2018 heeft het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg aan de colleges van Burgemeester en Wethouders van de Zuid-Limburgse gemeenten een brief gestuurd betreffende de mogelijkheid om deel te nemen aan de Subsidieverlening afkoppelen regenwater private terreinen (zie bijlage 1). Hierbij stelt het Waterschap als voorwaarde dat de gemeente minimaal eenzelfde bedrag ter beschikking stelt per vierkante meter verhard oppervlak. Behalve cofinanciering stelt het Waterschap Limburg als voorwaarde dat de gemeente voor 1 oktober 2018, tenzij anders met het Waterschap overeengekomen, een gemeentelijke stimuleringsregeling of andere rechtsgeldige financieringsstructuur voor private partijen door de gemeenteraad heeft vastgesteld, passend binnen deze regeling. Via de Stuurgroep van het samenwerkingsverband (afval)water Maas en Mergelland is uitstel van vaststelling van de regeling bij het Waterschap aangevraagd tot het voorjaar van 2019. Middels voorliggend advies is het voorstel om te komen tot een bestuurlijke vaststelling van de 'Subsidieverlening afkoppelen regenwater private terreinen' en vervolgens vanaf 1 juli 2019 uitvoering te geven aan deze stimuleringsregeling, dit zoveel mogelijk in gezamenlijkheid met het samenwerkingsverband Maas en Mergelland.

2. Context

Conform de algemene subsidieverordening van de gemeente Maastricht dient de Gemeenteraad hierover een besluit te nemen vanwege het feit dat het onderdeel milieu niet is gedelegeerd naar het college van Burgemeester en Wethouders.

De stimuleringsregeling heeft als doel om bedrijven, burgers en overige particulieren te stimuleren om verharde particuliere oppervlakken, die nu nog afvoeren naar het gemengde rioolstelsel, af te koppelen. Dit betekent ook dat burgers/bedrijven die nu aangesloten zijn op een gescheiden rioolstelsel niet in aanmerking komen voor de regeling.

Het afkoppelen van verhard oppervlak heeft tot doel om wateroverlast te verminderen, verdroging tegen te gaan, de oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren en de efficiëntie van het zuiveren van afvalwater te vergroten. Dit kan door het afkoppelen van verharde terreinen en daken, het realiseren van groene daken en het ontstenen en vervolgens vergroenen van bijvoorbeeld terrassen. Met deze laatste maatregel wordt tevens een bijdrage geleverd aan het verminderen van hittestress. Dit is ook één van de speerpunten van het in 2018 vastgestelde Gemeentelijk Rioleringsplan, daarnaast is dit ook een van de thema's die in de op te stellen omgevingsvisie nadrukkelijk wordt uitgewerkt.

Er loopt momenteel ook een parallel traject binnen de gemeente Maastricht waarin wordt onderzocht hoe we burgers en bedrijven structureel kunnen belonen indien er op een duurzame manier met

hemelwater wordt omgegaan. Daarbij wordt een relatie gelegd met de bestaande rioolheffing. Dit onderzoek wordt op korte termijn opgestart, de resultaten hiervan worden in de loop van 2019 verwacht.

3. Gewenste situatie

Met het afkoppelen van verharde oppervlakken en het bergen van het afgekoppelde regenwater wordt voorkomen dat bij neerslag het regenwater afkomstig van deze oppervlakken tot afstroming komt tot het gemeentelijk rioelstelsel. Hiermee wordt een positieve bijdrage geleverd aan het voorkomen van wateroverlast bij hevige neerslag. Van alle verharde oppervlakken bestaat circa 50% uit particuliere verharde oppervlakken.

Bij herinrichtingen en nieuwe projecten koppelt de gemeente Maastricht al veel openbaar verhard oppervlak af. Afkoppeling van particulier verhard oppervlak blijft nog achter. Middels de stimuleringsregeling wordt een boost gegeven aan het afkoppelen van particulier oppervlak.

Het waterschap heeft de voorkeur uitgesproken dat iedere initiatiefnemer met een oppervlakte van meer dan 10 m² in aanmerking komt voor een subsidie, dit leidt ons inziens tot een grote administratieve last en een te laag rendement. Daarom wordt voorgesteld om een ondergrens te hanteren van minimaal 200 m² verhard oppervlak en daarbij een focus te leggen op de grotere oppervlakken. De andere gemeenten binnen Maas- en Mergelland hanteren echter een andere ondergrenzen, dit heeft onder andere te maken met kleinschaligheid en het landelijke karakter van de andere participerende gemeenten binnen Maas- en Mergelland. Dit kan worden gezien als maatwerk, op basis van de stimuleringsregeling staat het gemeenten immers vrij om andere criteria te hanteren. Mocht deze regeling niet succesvol blijken omdat er te weinig aanvragen komen of omdat het beoogde oppervlak achterblijft dan kan in tweede instantie gedacht worden aan het verlagen van de ondergrens. Voorgesteld wordt om 1 november 2019 een tussenrapportage op te stellen op basis waarvan conclusies kunnen worden getrokken.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Met het afkoppelen van deze private verhardingen wordt de kans op wateroverlast verminderd, wordt het oppervlaktewater schoner en minder zwaar belast met pieklozingen via riooloverstorten en wordt er minder water getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie. Met het afkoppelen en ontstenen en vervolgens vergroenen van particuliere terreinen heeft dit tevens een positieve bijdrage aan de vermindering van hittestress tijdens hittegolven en het verbeteren van de leefomgeving en biodiversiteit. Tevens wordt het natuurlijk watersysteem weer aangevuld met schoon water.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Indien deze regeling wordt geïmplementeerd dan legt dit een tijdsbeslag op de gemeentelijke organisatie. Dit heeft betrekking op de aspecten communicatie, voorlichting, techniek en administratieve afhandeling. Op dit moment is er onvoldoende capaciteit binnen de gemeentelijke organisatie om aspecten inzake coördinatie en communicatie op te pakken. Daarom zal 10 % (een bedrag van € 92.595,-) van de regeling worden ingezet ten behoeve van coördinatie, promotie en communicatieactiviteiten.

Dit zal zoveel als mogelijk plaatsvinden vanuit de regio Maas- en Mergelland, hiervoor zal in gezamenlijkheid met de regio capaciteit worden ingehuurd.

7. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

8. Financiën

Het Waterschap Limburg stelt voor de gemeente Maastricht eenmalig een bedrag beschikbaar van € 462.978,- voor de uitvoering van deze stimuleringsregeling. Hierbij stelt het Waterschap als voorwaarde dat de gemeente minimaal eenzelfde bedrag eenmalig beschikbaar stelt. De bijdrage vanuit de gemeente bedraagt dus maximaal € 462.978,- (exclusief BTW). Het totale subsidiebedrag en totaal besteedbaar budget, inclusief de bijdrage van het Waterschap Limburg, bedraagt in totaal € 925.956,-

De gevraagde bijdrage van het Waterschap aan de gemeente kan ten laste worden gebracht van het GRP 2018-2022. In het GRP 2018-2022 is immers jaarlijks een budget van € 700.000,- gereserveerd voor de bestrijding van wateroverlast en afkoppelen. Het beschikbare budget van 2019-2020 kan deels worden aangewend voor de stimuleringsregeling afkoppelen.

Maximaal 10% van de subsidie mag worden besteed aan proces- en projectkosten die gemaakt worden voor de implementatie en uitvoering van de regeling. Dit betekent dat van het totale beschikbare bedrag van € 10,- per m² af te koppelen particulier verhard oppervlak € 9,- beschikbaar wordt gesteld als subsidie voor de particulier en € 1,00 per m² is bestemd voor proces- en projectkosten. Voor dit bedrag kan een projectleider en/of communicatiemedewerker worden ingehuurd om de regeling succesvol te implementeren.

De gemeente beheert het budget en kent de subsidies toe aan de particulieren, de bewoner moet daarbij aantonen dat er daadwerkelijk een afkoppeling van hemelwater heeft plaatsgevonden

9. Aanbestedingen

Voorwaarde van het waterschap Limburg is dat de gemeente uitvoering geeft aan de subsidieregeling. Het waterschap draagt alleen financieel bij. Dit betekent dat de gemeente (of in opdracht van de gemeente) de communicatie richting de particulieren dient te verzorgen, de aanvragen van de particulieren in behandeling dient te nemen, waar benodigd maatadvies aan de particulieren geeft, achteraf controle uitvoert over de getroffen maatregelen op particulier terrein en de subsidieverlening aan de particulier afhandelt. Vanwege het feit dat een bijzonder arbeidsintensieve regeling betreft wordt voorgesteld om hiervoor in samenspraak met het samenwerkingsverband Maas- en Mergelland capaciteit in te huren, dit kan een projectleider en/of een communicatiemedewerker zijn. Indien dit aan de orde is zal, conform de spelregels van het vigerende aanbestedingsbeleid, een projectleider en/of een communicatiemedewerker worden ingehuurd die in opdracht van de gemeente actief aan de slag gaat.

10. Participatie tot heden

Tot op heden zijn de raad en belanghebbenden (extern) niet betrokken geweest bij dit voorstel. In de paragraaf "Communicatie" wordt aangegeven hoe dit traject wordt gestart.

11. Voorstel

1. Akkoord te gaan met het ontwerp raadsvoorstel aangaande de "Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater";
2. Het ontwerp raadsvoorstel te agenderen voor de raadsronde van 16-04-2019.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De regeling zal voor alle Maas en Mergelland gemeenten naar verwachting vanaf 1 juli 2019 van kracht gaan. Particulieren zullen via de website van de gemeenten en de gemeentelijke weekbladen over de subsidieregeling worden geïnformeerd. Binnen het samenwerkingsverband zal een loket worden ingericht waar geïnteresseerden zich kunnen melden voor aanvragen of vragen van technische aard. In de berichtgeving en de campagnes zal worden verwezen naar dit loket. Dit gezamenlijke loket is er nu nog niet, in de tussenliggende periode kunnen aanvragen worden ingediend bij de gemeente Maastricht, aanvragen kunnen worden gericht aan: Post-WonenEnLeefkwaliteit@maastricht.nl
Specifiek voor Maastricht zal ook aansluiting worden gezocht bij de rubriek 'Thuis in Maastricht'.